

Ποιος είναι ο Σωκράτης Κοσμίδης

Της ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΚΟΡΑΗ

Καλός νομικός, αλλά με ελάχιστη πολιτική και διπλωματική εμπειρία, όπως τουλάχιστον τον προσάπτουν εντός και εκτός του ΠΑΣΟΚ, είναι ο στενός συνεργάτης του πρωθυπουργού και γενικός γραμματέας του Υπουργικού Συμβουλίου Σωκράτης Κοσμίδης, ο οποίος βρέθηκε στο μάτι του κυκλώνα μετά το φιάσκο Οτσαλάν.

Και πώς να μη συμβεί αυτό, αφού ήταν ο αντ' αυτού του Κώστα Σημίτη στη διαχείριση της κρίσιμης και βαθιά εθνικής υπόθεσης και εξ αυτού του ρόλου του συνεχώς μιλούσε, είτε με τους εμπλεκόμενους υπουργούς (Πάγκαλο, Παπαδόπουλο, Πετσάλνικο) είτε με τον πρώην επικεφαλής της ΕΥΠ Χ. Σταυραράκη και τον Β. Παπαϊωάννου, διευθυντή του διπλωματικού γραφείου του πρώην υπουργού Εξωτερικών.

Όχι, ο Σωκράτης Κοσμίδης δεν ήταν το κατάλληλο πρόσωπο στην κατάλληλη θέση. Και εξηγούμεστε: Από τη στιγμή που η υπόθεση Οτσαλάν έπαιρνε ένα δρόμο όπου η μυστική διπλωματία και οι μυστικές υπηρεσίες ανελάμβαναν πλέον σημαντικούς ρόλους, έπρεπε και ο αντ' αυτού να μην είναι απλώς ένας έμπιστός του.

Έπρεπε να έχει και την πείρα να εκτιμάει τα γεγονότα που τρέχουν, ώστε να συνεισφέρει στην όλη προσπάθεια και με το δικό του κριτήριο, αφού δεν μπορούσε να βρίσκεται συνέχεια στο τηλέφωνο με τον πρωθυπουργό, που τις κρίσιμες ώρες (Κυριακή-Δευτέρα) περιόδευε στη Βόρεια Ελλάδα. Και αυτά τα προσόντα φαίνεται ότι δεν τα είχε ο γραμματέας του Υπουργικού Συμβουλίου.

Ο Σωκράτης Κοσμίδης, γαμπρός του προέδρου του Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου του Πειραιά και πολιτευτή του ΠΑΣΟΚ Βαγγέλη Μυτιληναίου, ήταν ένας καλός και γνωστός δικηγόρος, μέλος και του Δ.Σ. του δικηγορικού συλλόγου στο μεγάλο λιμάνι. Αν και ο ίδιος ποτέ του δεν είχε κάποια κομματική ενασχόληση, στις βουλευτικές εκλογές του '89 στήριξε με το κύρος του και τις γνωριμιές του την εκλογή του Κώστα Σημίτη.

Πιο στενές άρχισαν να γίνονται οι σχέσεις τους το '93, όταν το ΠΑΣΟΚ ξαναπήρε την εξουσία και ο Ανδρέας Παπανδρέου έκανε τον Σημίτη υπουργό Βιομηχανίας και Εμπορίου. Τότε ο Κοσμίδης ανέλαβε χρέη γενικού γραμματέα του υπ. Εμπορίου, θέση την οποία εγκατέλειψε μετά την παραίτηση Σημίτη, το Σεπτέμβριο του '95, για να επιστρέψει στο δικηγορικό γραφείο του στον Πειραιά.

Όταν τον Ιανουάριο του '96 ο Κώστας Σημίτης εξελέγη πρωθυπουργός από την Κ.Ο. του ΠΑΣΟΚ, εξέφρασε την επιθυμία να του αναθέσει καθήκοντα νομικού συμβούλου στο Μέγαρο Μαξίμου. Στελέχη του κινήματος αντέδρασαν καταλογίζοντας στον Κοσμίδη «έλλειψη κομματικής και πολιτικής εμπειρίας», ο Σημίτης υπαναχώρησε και τελικά του ανέθεσε χρέη γενικού γραμματέα στο υπουργείο Δημοσίας Τάξης (επί υπουργίας Κώστα Γείτονα) όπου και παρέμεινε μέχρι τις βουλευτικές εκλογές του '96. Μετά τις εκλογές ο Σημίτης τον διόρισε γενικό γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου αναβέτοντάς του, μεταξύ άλλων, την ευθύνη να παρακολουθεί την υλοποίηση του κυβερνητικού έργου ανά υπουργείο.

Ενα από τα πολιτικά παρασκήνια είναι ότι κάποιοι υπουργοί (Βάσω Παπανδρέου κ.ά.) θεωρήσαν ότι πίσω από την απόφαση του πρωθυπουργού να μπει ξένος εκτιμητής στο έργο για τη Μονάδα Φυσικού Αερίου της Φλώρινας ήταν ο Σωκρά-

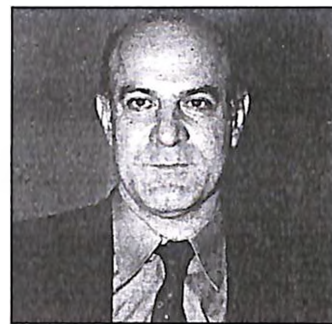
Ο γενικός γραμματέας του Υπουργικού Συμβουλίου και έμπιστος του πρωθυπουργού με ελάχιστη πολιτική και διπλωματική εμπειρία

της Κοσμίδης. Και αυτό ήταν η αφορητή κάποια στελέχη να τα κάνει επιφυλακτικά απέναντί του και άλλα να θέλουν να κερδίσουν τη συμπάθειά του λόγω της εμπιστοσύνης που του έδειχνε ο πρωθυπουργός. Επί της ουσίας, όμως, ποτέ ο ίδιος δεν διεκδίκησε να γίνει Λιβάνης στη θέση του Λιβάνη. Ούτε συμμετείχε σε παρασκήνια παίζοντας τον «αντ' αυτού» του Σημίτη, πράγμα που έκανε ο Αντώνης Λιβάνης επί Παπανδρέου. Γενικώς έχει καλές σχέσεις με τους υπουργούς, ενώ στα μείον του χρεώνουν κάποιοι βουλευτές της εσωκομματικής αντιπολίτευσης το ότι δεν έκανε σημαντικές προσπάθειες να τους προσεγγίσει. Εστω κι αν εδώ τα πράγματα είναι λίγο μπερδεμένα, αφού ανάλογους ρόλους υποτίθεται ότι έχουν ο υφυπουργός παρά τω πρωθυπουργώ Γιώργος Παπαχάλδης και προσφάτως και ο υφυπουργός Επικρατείας Κώστας Γείτονας.

Όταν έγινε ο πρώτος αιφνίδιος ανασχηματισμός, τον Οκτώβριο του '98, ο γραμματέας του Υπουργικού Συμβουλίου βρέθηκε και πάλι στο μάτι του κυκλώνα, διότι μαζί με τον Νίκο Θέμελη ήταν οι μόνοι που βρισκόνταν κλεισμένοι στο γραφείο του πρωθυπουργού ενώ εκείνος ετοίμαζε τη λίστα.

Ο ίδιος υποστήριξε τότε ότι ουδεμία σχέση είχε με τα ονόματα που έπαιζαν, ότι γενικώς δεν του αρέσει να παίζει το ρόλο του μυστικοσύμβουλου του Κώστα Σημίτη. Σίγουρα όμως κατατάχθηκε στη συνείδηση όλων ως έμπιστος του πρωθυπουργού. Και είναι. Γι' αυτό και του ανέθεσε ρόλο ενδιάμεσου στην υπόθεση Οτσαλάν και όχι μόνο γιατί είναι γραμματέας του Υπουργικού Συμβουλίου.

Προσωπικά θεωρώ μάλλον άδικη τη σκληρή κριτική που του γίνεται από μερδα των ΜΜΕ. Κανείς δεν αποκλείει να έκανε λάθη στο χειρισμό, ακριβώς λόγω

Σ. Κοσμίδης

της όχι μεγάλης εμπειρίας του. Η κύρια ευθύνη όμως είναι του ίδιου του πρωθυπουργού που, άφησε, σε σημαντικό βαθμό, στα χέρια άλλων την υπόθεση Οτσαλάν.

Διότι ανάμεσα στα «γιατί» που δεν απαντήθηκαν ακόμη, αφορά και το ερώτημα πώς και δεν συγγλήθηκε μια σύσκεψη στο Μέγαρο Μαξίμου -φυσικά και μακριά από τα αδιάρθρα μάτια της δημοσιότητας- για να μελετηθούν όλα τα υπέρ και τα κατά της οποίας πρωτοβουλίας ανελάμβανε η ελληνική κυβέρνηση στο θέμα Οτσαλάν.

Κανείς δεν υποστηρίζει, ούτε ο ίδιος ο πρωθυπουργός, ότι δεν ήταν ενήμερος. Όμως με την εξέλιξη που έπαιρνε η όλη υπόθεση, με τα γεγονότα να διαδέχονται το ένα το άλλο και με τις ξένες μυστικές υπηρεσίες να εμπλέκονται, η κυβέρνηση συνέχισε να παίζει το παιχνίδι «χλαρομένο τηλέφωνο». Το τελευταίο το παίζαμε μικροί και σπάζαμε πλάκα. Όταν όμως γίνεται επίσημη πολιτική, είναι για κλάματα. Αποτέλεσμα:

□ Και ο Κώστας Σημίτης να μαθαίνει εκ των υστέρων γεγονότα.

□ Και οι υπουργοί (όπως φάνηκε από τις δηλώσεις τους) να μη γνωρίζουν ο ένας τι ποιεεί η δεξιά του άλλου.

□ Και ο αντ' αυτού του πρωθυπουργού Σ. Κοσμίδης να αδυνατεί να επέμβει και ίσως να κάνει και λάθη εκτίμησης της κατάστασης.

Ηθικό συμπέρασμα: Το ψάρι βρωμάει από το κεφάλι. Ο πρωθυπουργός μπορεί να δίνει τώρα το στίγμα του «κυρίου καθηγητή», αλλά γνωρίζει πολύ καλά το παιχνίδι των μυστικών διαβουλεύσεων και της παρανομίας, από τότε που συμμετείχε ενεργά στον αντιδικτατορικό αγώνα. Θα έπρεπε λοιπόν ο ίδιος να είχε τον πλήρη έλεγχο και την ευθύνη για την υπόθεση Οτσαλάν και όχι να έχει ορίσει ενδιάμεσο τον κιανό, κατά τα άλλα, γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου.

Είναι βέβαιο ότι, αν συνέβαινε αυτό, η κυβέρνηση θα είχε σώσει τον Οτσαλάν; Όχι. Ίσως όμως να μη δινόταν η εικόνα της παιδικής χαράς που οδήγησε την Ελλάδα στην εθνική ταπείνωση. Ίσως να μπορούσαμε να βρούμε δημοσίως ως χώρα με εναισθησία στα αελευθερωτικά κινήματα και να πούμε ότι, όντως, εμείς κάναμε ότι καλύτερο μπορούσαμε.

Ο Σωκράτης Κοσμίδης φαίνεται ότι δεν είχε τα προσόντα για να χειριστεί υπόθεση όπως αυτή του Αμπντούλαχ Οτσαλάν